

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 001930720 2024

14850 003 002 501 060

Датум: 26.11.2024. год.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 10. став 5. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09), члана 136. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23 – др.закон) као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 - др. закон), поступајући по захтеву носиоца пројекта "Моравацем" д.о.о. Поповац, Бранка Ристића 8, 35254 Поповац – Параћин, за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину, Министарство заштите животне средине, Александар Дујановић, државни секретар, по решењу о овлашћењу број: 001747986 2024 14850 008 005 000 001 од 24.05.2024. године, доноси:

Р Е Ш Е Њ Е

1. УТВРЂУЈЕ се да је потребна процена утицаја на животну средину за пројекат: „Chlorid Bypass“ са филтером и силосом прашине у цементари "Моравацем" у Поповцу, Параћин.
2. ОДРЕЂУЈЕ се обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину уз обавезу носиоца пројекта да је изради у свему према члану 17. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) и чл. 1-10 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 69/05).
3. Нетехнички краћи приказ података наведених у студији израдити као посебан сепарат студије који садржи кључне изводе и податке из свих поглавља студије, написане једноставним нетехничким језиком, са мерама заштите животне средине и програмом праћења утицаја на животну средину, који се наводе у интегралном тексту из студије.
4. Уз студију о процени утицаја приложити копије услова и сагласности других надлежних органа и организација издатих у складу са посебним законом.
5. Носилац пројекта дужан је да, у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на студију о процени утицаја пројекта на животну средину из тачке 1. овог решења.

Образложење

Носилац пројекта "Моравацем" д.о.о. Поповцу, Бранка Ристића 8, 35254 Поповац - Параћин, поднео је Министарству Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за пројекат: „Chlorid Bypass“ са филтером и силосом прашине у цементари "Моравацем" у Поповцу, Параћин.

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину и неопходна документација:

- Локацијски услови, број: 001179911 2024 14810 005 001 000 001 од 30.04.2024. године, које је издало Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Решење 03 бр. 021-1413/2 од 19.04.2024. године о условима заштите природе које је издао Завод за заштиту природе Србије;
- Услови у погледу мера заштите од пожара, 07.13.1 Број 217-4-580/24 од 25.04.2024. године, које је издало Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Јагодини, Одсек за превентивну заштиту од пожара и експлозија;
- Графички прилози;
- Извод из идејног пројекта;
- Доказ о уплати административне таксе.

Предмет овог захтева је пројекат: „Chlorid Bypass“ са филтером и силосом прашине у цементари "Моравацем" у Поповцу.

Постројење Chlorid Bypass (обилазни вод) са филтером и силосом прашине у цементари "Моравацем" у Поповцу се предвиђа ради смањења садржаја алкалних једињења и хлорида у производном процесу, јер њихова висока концентрација изазива "лепљење" и загушење система. Сврха уградње новог дела инсталације је да се изврши уклањање прашине у новом филтеру а да се тако отпашени гасови врате назад у технолошки процес производње клинкера. Прашина, издвојена у филтеру, ће се скупљати у новом силосу запремине 500 m³ који је смештен испод филтера и затим транспортовати пнеуматски до млина цемента и/или до камионских цистерни за даљу дистрибуцију према потенцијалним купцима.

Вурпас линија представља обилазни вод транспорта прашине од места одвајања на улазу у постојећу пећ до прве четири расхладне коморе у објекту хладњака клинкера.

Опис технолошке линије

1. део: Вурпас линија за уклањање прашине из гасова и први степен хлађења

На улазној страни пећи за печење клинкера предвиђено је постављање коморе за изузимање гасова преко које се одваја Вурасс линија за уклањање прашине из гасова. Изузети гасови пролазе кроз први степен хлађења (“Квенчинг комора”). Овде се гасови мешају и хладе. Спољни ваздух се удувава преко центрифугалног вентилатор, који променом броја обртаја регулише капацитет хлађење. На потисном каналу вентилатора поставља се Y рачва (и на сваком краку по још једна Y рачва), будући да је “квенчинг комора” пројектована са четири прикључка како би се остварило најповољније мешање.

Да би се повећао радни опсег, два прикључка коморе су опремљена жалузинама. Када се у току рада захтева мањи степен уклањања прашине, онда се ови прикључци могу затворити како би се обезбедила захтевана брзина гасова у осталим каналима и квалитетније мешање и хлађење.

2 део: Други степен хлађења

Након 1. степена хлађења, смеша гасова се транспортује даље кроз канал до другог степена хлађења. Спољашњи ваздух се удувава преко центрифугалног вентилатора. На потисном каналу поставља се жалузина са демпером.

3 део: Филтер, вентилација и каналски развод

Након двостепеног хлађења, гасови се каналским разводом допремају до врећастог филтера у ком се врши уклањање прашине из смеше гасова. Центрифугални вентилатор (Вурасс вентилатор) се користи за вентилацију комплетног система гасова. Количина одвођења гасова преко Вурасс линије се може регулисати променом брзине рада вентилатора. Испод филтера налази се посуда за прикупљање извојене прашине у чијем саставу се налази и пужни транспортер. Количина прашине која се из филтера пребацује у силос регулисана је преко засуна и ротационог дозатора. На овом месту се врши и узорковање прашине.

На врху силоса Вурасс прашине, предвиђено је постављање уређаја за вентилацију силоса, односно филтера и вентилатора чија је улога издвајање прашине из гасова који се стварају приликом пуњења/пражњења силоса. Издвојена прашине се поново враћа у силос, а пречишћени ваздух се испушта у атмосферу. Такође, на врху силоса се поставља и клапна за компензацију притиска ради регулације притиска унутар силоса.

4 део: Транспорт прашине из силоса

Транспорт прашине из силоса је пројектован са системом за пражњење силоса (тип Morillon). Систем у свом саставу поседује пуж променљивог пречника који се ротира за 360 ° по равном дну силоса, што омогућава пражњење силоса по принципу “FIFO” (first in, first out). Покретање система се врши хидрауличким мотором из хидрауличке станице.

Од централног излаза из силоса (отвор испод Morillon система) прашина се води до улазне прирубнице реверзибилног пужног транспортера. Испод централног излаза, предвиђено је постављање сигурносног засуна (ручни погон) и оперативног засуна (пнеуматски погон). На реверзибилном пужном транспортеру су планиране две излазне прирубнице будући да издвојена прашина може да се усипа у силос цистерне (уз посредство водом хлађеног пужног транспортера) и даље испоручује купцима или да се пнеуматским транспортним системом допрема до млина цемента и користи у даљем процесу производње.

Силос поседује и резервни отвор за пражњење силоса који је опремљен ручним засуном и ротационим дозатором. У случајевима када се користи овај отвор за пражњење силоса, прашина се упућује на водом хлађени пужни транспортер.

Пнеуматски транспортни систем се поред транспорта прашине до млина цемента користи и за повремену рецикулацију прашине у силосу (спречавање налепа). Путања прашине је одређена положајем двосмерне клапне.

5 део: Издувни систем од филтера до хладњака клинкера

Пречишћени Вурасс гасови се помоћу Вурасс вентилатора транспортују каналима до хладњака клинкера. Мешање пречишћених гасова са свежим ваздухом (довод свежег ваздуха преко жалузина са дампером) се одвија у комори за мешање. Након мешања, гасови се преко рачве деле на две гране за вентилаторе. Пре испуштања пречишћених гасова испод решетке хладњака, предвиђено је мешање свежег ваздуха и пречишћених гасова (на усисном каналу сваког вентилатора) у мешним коморама. На овај начин је извршено враћање пречишћених гасова у процес производње. Пречишћени гасови се не испуштају у атмосферу.

У сваки канал пречишћеног гаса је предвиђена уградња лептир демпера (on/off положај) што омогућава увлачење свежег ваздуха за хлађење клинкера, уколико Вурасс систем није у функцији.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је обавестио заинтересоване органе, организације и јавност, организовао јавни увид и обезбедио доступност података из захтева и документације носиоца пројекта, у складу са чланом 10. ст. 1. и 2., чланом 14. став 1. и чланом 29. Закона о процени утицаја на животну средину. Поднети захтев је објављен у дневном листу „Политика“ дана 01.11.2024. године и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnusedinu/>

На оглашену документацију, у законском року, нису достављене примедбе и коментари заинтересованих органа, организација и јавности.

Уредбом Владе утврђена је Листа пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08), при чему се предметни пројекат може сврстати на Листу II - Пројекти за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, тачка 7.- Индустијска прерада минерала; подтачка 2) – Постројења за производњу цементног клинкера, цемента и реча у ротационим или другим пећима.

Студијом о процени утицаја на животну средину ће се анализирати и оцењивати међусобни утицаји постојећих и планираних активности, предвидети непосредни и посредни штетни утицаји пројекта на чиниоце животне средине, као и мере и услови за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину и здравље људи.

Узимајући у обзир специфичности пројекта и локације, а у складу са чланом 10. став 5. и чланом 17. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09), као и на основу Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), утврђен је обим и садржај предметне студије и одлучено као у диспозитиву овог решења.

Плаћена је Републичка административна такса у износу од 2.490,00 динара у складу са Законом о републичким административним таксама. („Службени гласник РС“, бр. 43/93 ..... 54/23 и 92/23.), тарифни број 186.

Упутство о правном средству: Против овог Решења допуштена је жалба Влади у року од 15 дана од дана достављања Решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом Решењу, а путем овог органа.

Доставити:

- Носиоцу пројекта - "Моравацем" д.о.о. Поповцу,
Бранка Ристића 8, 35254 Поповац - Параћин
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини
- Архиви